

Sygn. akt VU 839/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 19 kwietnia 2013r. sygn. (...)

oddala odwołanie .

Sygn. akt V U 839 / 13

UZASADNIENIE

Wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. V Wydział Pracy Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 marca 2013 roku, sygn. akt VU1207/13, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. **zaskarżoną decyzją dnia 19 kwietnia 2013 roku** przeliczył wnioskodawcy M. W. emeryturę, poczynając od dnia 1 września 2012 roku tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. Do ustalenia wysokości podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia tj. z lat 1972-1985, 1988, 1990-1994) i ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na poziomie 58,81%, którą to pomnożono przez kwotę bazową tj. 2.059,92 zł, co dało podstawę emerytury w wysokości 1.211,44 zł., a po przeprowadzeniu waloryzacji od 1 marca 2013 roku 1.611,95 zł.

Emerytura wnioskodawcy przy uwzględnieniu 20 lat i 2 miesięcy okresów składkowych i 6 miesięcy okresów nieskładkowych wyniosła 732,60 zł, natomiast po przeprowadzeniu waloryzacji od 1 marca 2009 roku do 1 marca 2013 roku wyniosła 944,63 zł. Po przyznaniu wnioskodawcy części składkowej świadczenia rolniczego za okres pracy w gospodarstwie rolnym tj. za 12 lat i 6 dni w wysokości 100,86 zł, łącznie emerytura wyniosła 1.010,35 zł.

Od decyzji tej odwołał się wnioskodawca M. W. kwestionując przyjęcie do ustalenia wysokości emerytury kwoty bazowej z 2007 roku, a nie z 2012 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny :

M. W. urodził się w dniu (...)roku. Decyzją z dnia 7 lutego 1987 roku organ rentowy przyznał M. W. rentę inwalidzką z tytułu zaliczenia do trzeciej grupy inwalidzkiej od dnia 3 lutego 1986 roku. Podstawę wymiaru renty stanowił przeciętny miesięczny zarobek z 12 miesięcy od dnia 1 czerwca 1984r. do 31 maja 1985r.

Decyzją z dnia 23 marca 1988 roku, ZUS wstrzymał wnioskodawcy wypłatę renty od dnia 1 kwietnia 1988 roku (dowód: decyzja z dnia 7 lutego 1987 r. - k. 14 - 15 akt rentowych, decyzja z dnia 23 marca 1988r. - k. 23 akt rentowych).

Decyzją z dnia 1 maja 1995 roku, organ rentowy przyznał ponownie M. W. rentę inwalidzką z tytułu zaliczenia do drugiej grupy inwalidzkiej. Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto dochód z 6 lat kalendarzowych tj. od stycznia 1980 roku do grudnia 1985 roku oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 89,36% oraz kwotę bazową w wysokości 580,42zł. Do ustalenia wysokości renty przyjęto 19 lat i 9 miesięcy okresów składkowych czyli 237 miesiące, 6 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 4 lata i 9 miesięcy, czyli 57 miesięcy okresów uzupełniających (dowód: decyzja z dnia 1 maja 1995r. - k. 17 akt rentowych).

Decyzją z dnia 20 listopada 1995 roku, organ rentowy doliczył wnioskodawcy do stażu pracy okres od 6 listopada 1970 roku do 23 grudnia 1970 roku i od dnia 2 listopada 1967 roku do 10 lutego 1968 roku, przez co wzrosła ilość okresów składkowych do 20 lat i 2 miesięcy, czyli 242 miesiące, a zmniejszyła się ilość okresu uzupełniającego do 4 lat i 4 miesięcy, czyli do 52 miesięcy. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty nie uległ zmianie i nadal wynosił 89,36% (dowód: decyzja z dnia 20.11.1995 r. - k. 24 akt rentowych).

Decyzją z dnia 4 września 2007 roku, organ rentowy przeliczył wnioskodawcy rentę przez doliczenie do niej kwoty 75,40 złotych, jako zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie rolne za 50 kwartałów czyli 12 lat 6 miesięcy tj. 150 miesięcy. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty nie uległ zmianie i nadal wynosił 89,36%. Kwota bazowa wyniosła 677,72 zł. (dowód: decyzja z dnia 4 września 2007r. - k. 70 akt rentowych)

W dniu 26 lipca 2007 r. wnioskodawca wniósł o przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej (dowód: wniosek - k. 1 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 27 sierpnia 2007 roku, ZUS przyznał M. W. emeryturę od (...), tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru renty i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 89,36% (kwota bazowa 677,72 zł.). Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto 20 lat i 2 miesiące okresów składkowych czyli 242 miesiące, 6 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 12 lat i 6 miesięcy, czyli 150 miesięcy okresów pracy w gospodarstwie rolnym (dowód: decyzja z dnia 27.08.2007r. - k. 25 akt emerytalnych).

W dniu 17 sierpnia 2012 r. wnioskodawca wniósł o przyznanie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym i wyliczenie wysokości emerytury według wariantu najkorzystniejszego (dowód: wniosek - k. 1 akt emerytalnych plik II).

Decyzją z dnia 31 sierpnia 2012 roku, ZUS przyznał M. W. emeryturę od (...), tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1972-1973, 1975- 1985, 1988-1994) i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru **50,58%** oraz kwotę bazową 2.059,92 złotych. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto 20 lat i 2 miesiące okresów składkowych, czyli 242 miesiące, 6 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 4 lata i 3 miesiące okresów pracy w gospodarstwie rolnym, czyli 51 miesięcy. Ponadto zwiększono emeryturę z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres 12 lat i 6 miesięcy, czyli 150 miesięcy w kwocie 100,80 złotych, co dało emeryturę w wysokości 991,66 złotych (decyzja z dnia 31.08.2012r. - k. 18 akt emerytalnych plik II).

W dniu 4 października 2012 roku, M. W. złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru i wysokości emerytury na podstawie angażu z (...) Spółdzielni (...)w P., zaliczenie okresów pracy: od 22 maja 1972r. do 16 czerwca 1973r., od 20 czerwca 1973r. do dnia 16 marca 1974r. oraz od dnia 15 czerwca 1974r. do 15 listopada 1974r (dowód: wniosek — k. 20 akt emerytalnych II plik).

Pismem z dnia 19 października 2012 roku, ZUS poinformował wnioskodawcę, iż jego okresy pracy od dnia 22 maja 1972r. do 16 czerwca 1973r., od 20 czerwca 1973r. do dnia 16 marca 1974r. są zaliczone do wyliczenia jego emerytury (dowód: pismo - k. 37 akt emerytalnych plik II).

Zaskarżoną decyzją z dnia 19 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., przeliczył wnioskodawcy M. W. od dnia 1 września 2012 roku podstawę wymiaru emerytury, przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1972-1985, 1988, 1990-1994) i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 53,44% oraz kwotę bazową 2.059,92zł., co dało emeryturę w wysokości 1.010,35 złotych (dowód: decyzja: k. 38 akt emerytalnych plik II).

W okresie od dnia 12 lutego 1975 roku do 8 lutego 1986 roku, wnioskodawca M. W. był zatrudniony w(...)Przedsiębiorstwie (...)nr(...) w pełnym wymiarze godzin, na stanowisku spawacza. Wnioskodawca często pracował w godzinach nadliczbowych.

W okresie od dnia 12 lutego 1975 roku do 31 grudnia 1979 roku wnioskodawca nie korzystał ze zwolnień lekarskich, ani urlopów bezpłatnych i pracował, co najmniej 46 godzin tygodniowo. Jego wynagrodzenie według stawki godzinowej kształtowało się następująco:

- od 12 lutego 1975r. 30 kwietnia 1979r. - 12 złotych na godzinę;
- od 1 maja 1979r. do 31 lipca 1979r. - 13 złotych na godzinę;
- od 1 sierpnia 1979r. do 31 grudnia 1979r. - 14 złotych na godzinę;

(dowód: świadectwo pracy z dnia 10 lutego 1986r. - k. 11 akt, angaże - k. 20, 22,23 akt, zeznania świadka A. J. - k. protokół rozprawy z dnia 30 stycznia 2013r.-od minuty 7:02 do 14.13)

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ustalony na podstawie wynagrodzeń z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia, to jest z lat 1972- 1985, 1988, 1990- 1994 (przy uwzględnieniu wskazanych wyżej wynagrodzeń uzyskiwanych przez wnioskodawcę w (...) Przedsiębiorstwie (...)nr(...)wg w/w stawek godzinowych) wynosi 58,81%, a wyliczona emerytura w oparciu o w/w wskaźnik i kwotę bazową obowiązującą w dacie nabycia prawa do emerytury, tj. na dzień 1 września 2012 r. - 1045,49 zł.

(dowód: wyliczenie ZUS - k. 39 -41 akt, wydruki dotyczące obliczania wwpw - k.

40 akt ZUS).

Wyrokiem z dnia 25 marca 2013 roku, sygn. akt VU1207/13, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. V Wydział Pracy Ubezpieczeń Społecznych, zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy M. W. prawo do przeliczenia emerytury przy uwzględnieniu w podstawie wymiaru emerytury wynagrodzeń z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, to jest z lat 1972- 1985, 1988, 1990- 1994, ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia na poziomie 58,81% i pozostawiając organowi rentowemu szczegółowe wyliczenie świadczenia przy założeniu, iż w okresie od dnia 12 lutego 1975r. do 31 grudnia 1979r. wnioskodawca pracował 46 godzin tygodniowo, a jego stawka godzinowa wynosiła odpowiednio :

-od 12 lutego 1975r. do 30 kwietnia 1979r. - 12 (dwanaście) złotych na godzinę;

-od 1 maja 1979r. do 31 lipca 1979r. - 13 (trzynaście) złotych na godzinę;

-od 1 sierpnia 1979r. do 31 grudnia 1979r. - 14 (czternaście) złotych na godzinę i oddalił odwołanie w pozostałej części;

Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 30 kwietnia 2013 roku (dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 25 marca 2012 roku w aktach sprawy VU 1207/12 k.49-50 wraz z uzasadnieniem).

Wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. V Wydział Pracy Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 marca 2013 roku, sygn. akt VU1207/13, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ***zaskarżoną decyzją dnia 19 kwietnia 2013 roku*** przeliczył wnioskodawcy M. W. emeryturę, poczynając od 1 września 2012 roku tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. Do ustalenia wysokości podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia tj. z lat 1972-1985, 1988, 1990-1994) i ustalono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na poziomie 58,81%, którą to pomnożono przez kwotę bazową tj. 2.059,92 zł, co dało podstawę emerytury w wysokości 1.211,44 zł., a po przeprowadzeniu waloryzacji od 1 marca 2013 roku 1611,95 zł.

Emerytura wnioskodawcy przy uwzględnieniu 20 lat i 2 miesięcy okresów składkowych i 6 miesięcy okresów nieskładkowych wyniosła 732,60 zł, natomiast po przeprowadzeniu waloryzacji od 1 marca 2009 roku do 1 marca 2013 roku wyniosła 944,63 zł. Po przyznaniu wnioskodawcy części składkowej świadczenia rolniczego za okres pracy w gospodarstwie rolnym tj. za 12 lat i 6 dni w wysokości 100,86 zł, łącznie emerytura wyniosła 1.010,35 złotych (dowód: decyzja ZUS z dnia 19 kwietnia 2013 roku k.37w aktach ZUS).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Treścią żądania wnioskodawcy jest przeliczenie przysługującego mu świadczenia emerytalnego. M. W. zakwestionował przyjęcie do ustalenia wysokości emerytury kwoty bazowej z 2007 roku, zamiast z 2012 roku. Zdaniem Sądu Okręgowego zaproponowany przez wnioskodawcę sposób wyliczenia nie jest możliwy na gruncie obowiązujących przepisów zawartych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 162, poz. 1118 ze zm.). Odwołanie wnioskodawcy jest nieuzasadnione, zgodnie bowiem art. 21 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U z 2009 roku poz.1227 ze zm.) podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

1) podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo

2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

2. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się przy ustalaniu podstawy wymiaru:

1) emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury;

2) renty z tytułu niezdolności do pracy dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do tej renty albo do emerytury.

Przepis art. 111 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm) pozwala na ponowne obliczenie wysokości emerytury lub renty, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Kontynuując rozważania wskazać należy, iż wnioskodawca pobierający rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy złożył w dniu 26 lipca 2007 roku wniosek o emeryturę w związku z ukończeniem 60 roku życia. Decyzją z dnia 27 sierpnia 2007 roku organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia (...)tj. od osiągnięcia wieku. Uwagi jednak na fakt, że emerytura była świadczeniem mniej korzystnym, organ rentowy kontynuował wypłatę renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy jako świadczenie korzystniejsze.

Z tych też względów organ rentowy ustalając wysokość emerytury przyjął kwotę bazową z 2007 roku, a nie jak tego chciał wnioskodawca, z 2012 roku.

Należy przy tym mieć na uwadze, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (por. uchwałę z dnia 18 października 2006 roku IUZP 2/06 OSNP nr 5-6/2007, poz.76), potwierdzono możliwość wyliczenia emerytury dla osoby pobierającej wcześniej rentę z tytułu niezdolności do pracy, z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o emeryturę, która jest korzystniejsza(wyższa) niż kwota bazowa obowiązująca wcześniej w dacie nabycia prawa do renty. Zgodnie z cytowanym na wstępie art.21 ust.1 o emeryturach i rentach z FUS podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi: podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty albo podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Wybór tego drugiego wariantu powoduje, że podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy, można dla tego nowego świadczenia (emerytury) ustalić na nowo (art. 21 ust. 1) z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o emeryturę, ale tylko z zachowaniem zasad wskazanych w art. 15. Oznacza to, że ustalana na nowo - w myśl art.21 ust.1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS- podstawa wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, jest wyliczana według przeciętnej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalnej rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego ubiegającego się o emeryturę z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o to nowe świadczenie (art. 15 ust.1), albo o ponowne jego obliczenie (art.111 ust 1 pkt 2). Dodatkowo (alternatywnie), na wniosek ubezpieczonego, podstawę wymiaru emerytury może stanowić przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed dniem zgłoszenia wniosku o emeryturę (art.15_ust.6), albo o ponowne jego obliczenie (art. 111 ust, 3).

Przyjęty kierunek wykładni wyklucza zatem dopuszczalność niejako "hybrydowego" wyliczenia emerytury, co następowałoby z zachowaniem "reżimu emerytalnego", polegającego na uwzględnieniu korzystniejszej kwoty bazowej obowiązującej w dniu złożenia wniosku o emeryturę, tj. według zasady ustalenia na nowo podstawy wymiaru emerytury (art 21 ust. 1 pkt 2 EmRentyFUSU), a ponadto - w innej części - według "reżimu rentowego", który umożliwiałby korzystniejsze wyliczenie wysokości nowego świadczenia (emerytury), tyle że według podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z okresu 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie innego rodzajowo świadczenia, jakim była wcześniej pobierana renta z tytułu niezdolności do pracy. Takie stanowisko stanowiłoby dyskryminację i naruszenie zasady równego traktowania (art. 2a ustawy z 13.10.1998 r. systemie ubezpieczeń społecznych, t. jedn.: Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz.74 ze zm.) tych ubezpieczonych, którzy przez nabyciem emerytury nie korzystali z uprawnień rentowych z tytułu niezdolności do pracy, a którzy mogliby wskazać do ustalenia podstawy wymiaru emerytury okres 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszili wniosek o emeryturę lub ponowne jej obliczenie. Tymczasem w krytykowanym

"hybrydowym" wariantcie ustalania emerytury ubezpieczeni, którzy wcześniej korzystali z uprawnień rentowych, mogliby skorzystać zarówno z uprawnień przysługujących wszystkim emerytom, jak i z możliwości wskazania do wyliczenia emerytury także wyżej określonych lat przypadających ponadto przed rokiem złożenia wniosku o rentę, a zatem mogliby wskazywać inne okresy niż te, które dotyczą wszystkich ubezpieczonych nabywających uprawnienia emerytalne.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie, jako niezasadne.